

BADANIE POTENCJAŁU SPOŁECZNO- GOSPODARCZEGO ELBLĄGA I SUWAŁK

Etap I - analiza ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej Elbląga i
Suwałk

Rezultaty

Zamawiający:
Gmina – Miasto Elbląg
Ul. Łączności 1
82-300 Elbląg

Warszawa 31.03.2011

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	2
2	Kluczowe obserwacje i wnioski	4
2.1	Sytuacja społeczna.....	4
2.1.1	Bezpieczeństwo publiczne.....	4
2.1.2	Bezpieczeństwo socjalne.....	7
2.1.3	Ochrona zdrowia.....	9
2.1.4	Kultura i sztuka	11
2.1.5	Sport i rekreacja	12
2.1.6	Edukacja.....	14
2.1.7	Demografia.....	16
2.2	Sytuacja gospodarcza.....	19
2.2.1	Gospodarka.....	19
2.2.2	Działalność inwestycyjna	24
2.2.3	Rynek pracy	27
2.2.4	Transport publiczny.....	34
2.2.5	Opinie interesariuszy.....	36

1 Wprowadzenie

Niniejszy raport sporządzony przez firmę Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o. we współpracy z Instytutem Badawczym IPC stanowi prezentację kluczowych rezultatów pierwszego etapu prac związanych z realizacją projektu pn. „Badanie potencjału społeczno-gospodarczego Elbląga i Suwałk” i poświęcony został analizie ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej Elbląga i Suwałk. Pełny opis badania przedstawiony został w ramach osobnego dokumentu pn. „Etap I – analiza ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej Elbląga i Suwałk. Szczegółowy opis badania.”

Na potrzeby przedmiotowego raportu zastosowane zostały następujące metody badawcze:

Tabela 1. Zastosowane metody badawcze

Rodzaj badania	Zakres badania
Analiza danych wtórnych	Dostępne dane wtórne od 2005 roku
CATI z mieszkańcami Elbląga i Suwałk	1 814 mieszkańców z obydwu miast
CATI z przedsiębiorcami z Elbląga i Suwałk	1 003 przedsiębiorców z obydwu miast
CATI z przedsiębiorcami z województw ościennych	807 przedsiębiorców
CAWI z młodzieżą z Elbląga i Suwałk	2 012 młodych osób z Polski
Badanie fokusowe z mieszkańcami Elbląga i Suwałk	4 badania fokusowe, 32 respondentów
IDI z przedsiębiorcami z Elbląga i Suwałk	20 wywiadów
Badanie fokusowe online z przedsiębiorcami z Elbląga i Suwałk	4 badania fokusowe, 32 respondentów
Badanie etnograficzne z mieszkańcami Elbląga i Suwałk	10 badań etnograficznych

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

Raport podzielony został na dwie części. Pierwsza część poświęcona została omówieniu zagadnień związanych z sytuacją społeczną w obydwu miastach i obejmuje kolejno takie zagadnienia, jak bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo socjalne, ochrona zdrowia, kultura i sztuka, sport i rekreacja, edukacja i demografia. Druga

część raportu poświęcona została omówieniu sytuacji gospodarczej w obydwu miastach i obejmuje kolejno zagadnienia związane z gospodarką, działalnością inwestycyjną, rynkiem pracy i infrastrukturą, oraz opinie interesariuszy dotyczące sytuacji gospodarczej w obydwu miastach.

Projekt zrealizowany został na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy w Elblągu i podlega współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej.

2 Kluczowe obserwacje i wnioski

Poniższe tabele zawierają kluczowe obserwacje i wnioski zebrane w wyniku przeprowadzonych prac badawczych, pogrupowane w obszary będące przedmiotem analizy. W ramach badania sytuacji społecznej wyróżniono następujące obszary: bezpieczeństwo publiczne, bezpieczeństwo socjalne, ochrona zdrowia, kultura i sztuka, sport i rekreacja, edukacja oraz demografia. W ramach badania sytuacji ekonomicznej wyróżniono: gospodarkę, działalność inwestycyjną, rynek pracy i infrastrukturę.

2.1 Sytuacja społeczna

2.1.1 Bezpieczeństwo publiczne

Na bezpieczeństwo publiczne w mieście składa się szereg czynników – wielkość środków zapewnionych na ten cel z budżetu miasta, sprawności służb mundurowych w wykrywaniu przestępstw czy też liczba wypadków i kolizji na drogach. W ramach niniejszego raportu bezpieczeństwo publiczne w miastach oceniane było zarówno przez mieszkańców, jak też za pomocą danych statystycznych. Poniższa tabela zawiera zestawienie kluczowych wniosków przeprowadzonej oceny.

Tabela 2. Ocena stanu bezpieczeństwa publicznego w Elblągu i Suwałkach

Bezpieczeństwo publiczne		
	Elbląg	Suwałki
Przestępczość	<ul style="list-style-type: none"> Wydatki miasta Elbląga na bezpieczeństwo publiczne wyniosły w 2009 roku 12 303,4 tys. zł i wykazywały tendencję rosnącą w stosunku do roku poprzedniego. Ogólna liczba przestępstw w Elblągu w latach 2005-2009 malała i w roku 2009 wyniosła 7 260. Najwięcej przestępstw odnotowano w kategorii „przestępczość pospolita” (59% w roku 2009). W latach 2005-2009 wskaźnik liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców w Elblągu, Olsztynie i woj. warmińsko-mazurskim wzrastał. W roku 2009 wskaźnik ten wyniósł odpowiednio 0,008, 0,011 i 0,037, co pokazuje, iż Elbląg pozostaje miastem relatywnie bezpiecznym. Wskaźnik wykrywalności przestępstw w Elblągu w latach 2005-2009 wykazywał tendencję rosnącą i w roku 2009 wyniósł 73,5% (54,3% w Olsztynie, 71,6% w woj. warmińsko-mazurskim oraz 65,9% w skali kraju). 	<ul style="list-style-type: none"> Wydatki miasta Suwałk na bezpieczeństwo publiczne wyniosły w 2009 roku 6 504,7 tys. zł i wykazywały tendencję rosnącą w stosunku do roku poprzedniego. Ogólna liczba przestępstw w Suwałkach w latach 2005-2007 malała i w roku 2007 wyniosła 3 600. Najwięcej przestępstw odnotowano w kategorii „przestępczość o charakterze kryminalnym” (55,5% w roku 2007). W latach 2005-2009 wskaźnik liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców w Suwałkach, Białymstoku i woj. podlaskim wzrastał. W roku 2009 wskaźnik ten wyniósł odpowiednio 0,01, 0,027 i 0,037, co pokazuje, że Suwałki pozostają miastem relatywnie bezpiecznym. Wskaźnik wykrywalności przestępstw w Suwałkach w latach 2005-2009 wykazywał tendencję rosnącą i w roku 2009 wyniósł 63,7% (56,3% w Białymstoku, 68,7% w woj. podlaskim oraz 65,9% w skali kraju).

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> W omawianych latach wzrosła liczba wypadków drogowych i w roku 2009 wyniosła 240 zdarzeń (379 wypadków w Olsztynie, 1 806 w woj. warmińsko-mazurskim). Wskaźnik liczby ofiar śmiertelnych na 100 wypadków drogowych w woj. warmińsko-mazurskim w latach 2005 - 2009 spadał i w roku 2009 wynosił 9,7. W latach 2007-2009 liczba kolizji drogowych w Elblągu malała i w 2009 roku wyniosła 2 117 (dla porównania w woj. warmińsko-mazurskim liczba kolizji drogowych w 2009 roku wyniosła 17 772, natomiast w Olsztynie 5 052). W latach 2005-2009 liczba rannych i zabitych w wypadkach drogowych w Elblągu wzrastała. W 2009 wyniosła odpowiednio 313 rannych i 30 zabitych. W skali województwa i Olsztyna oba wskaźniki malały w badanym okresie i w 2009 roku wyniosły odpowiednio 2 360 rannych i 117 zabitych w woj., natomiast w Olsztynie omawiany wskaźnik wyniósł 473 rannych oraz 34 zabitych. Wskaźnik liczby rannych na 100 wypadków drogowych w badanym okresie wzrastał w woj. warmińsko-mazurskim i w roku 2009 wynosił 131,1. 	<ul style="list-style-type: none"> W latach 2005-2007 liczba wypadków drogowych w Suwałkach rosła i w roku 2007 wyniosła 100 zdarzeń (dla porównania - 398 wypadków w Białymstoku i 1 138 w woj. podlaskim). Wskaźnik liczby ofiar śmiertelnych na 100 wypadków drogowych w woj. podlaskim w latach 2005 – 2009 spadał i w roku 2009 wynosił 17,2. W latach 2005-2007 liczba kolizji drogowych w Suwałkach malała i w 2007 roku wyniosła 1 127 (dla porównania w woj. podlaskim liczba kolizji drogowych wyniosła 6 584, natomiast w Białymstoku 3 143). W latach 2005-2007 liczba rannych w wypadkach drogowych w Suwałkach wzrastała, natomiast liczba zabitych malała (odpowiednio 132 rannych i 14 zabitych w 2007 roku). W skali województwa i Białegostoku oba wskaźniki prezentowały podobny trend, co w Suwałkach i w 2007 roku wyniosły odpowiednio 1 449 rannych i 209 osób zabitych w woj., natomiast w Białymstoku omawiany wskaźnik wyniósł 509 rannych oraz 40 zabitych. Wskaźnik liczby rannych na 100 wypadków drogowych w badanym okresie wzrastał w woj. podlaskim i w roku 2009 wynosił 130.
Opinie mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> Według mieszkańców Elbląga poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego w ciągu ostatnich dwóch lat nie zmienił się. 	<ul style="list-style-type: none"> Według mieszkańców Suwałk poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego w ciągu ostatnich dwóch lat nie zmienił się.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

Obydwa miasta borykają się z podobnym katalogiem problemów z zakresie przestępczości, tj. z poziomem przestępczości wynoszącym około 0,01 przestępstwa na 1 000 mieszkańców oraz z dużym zagrożeniem przestępczością pospolitą. Ponadto warto zwrócić uwagę, iż Elbląg znacznie lepiej radzi sobie z wykrywalnością przestępstw, niż Suwałki. Również elbląskie drogi są bardziej bezpieczne od suwalskich. Ginie na nich, bowiem prawie dwa razy mniej ofiar wypadków i kolizji.

Mieszkańcy obydwu miast zgodnie twierdzą, iż poziom bezpieczeństwa i porządku publicznego w ich miejscu zamieszkania w ciągu ostatnich dwóch lat nie zmienił się.

2.1.2 Bezpieczeństwo socjalne

Bezpieczeństwo socjalne to obszar obejmujący zagadnienia dotyczące sytuacji materialnej mieszkańców miasta (zamieszkanie, wyżywienie i inne podstawowe potrzeby), a także poziom opieki socjalnej zapewnianej przez miasto, mierzony wielkością wydatków czy też dostępnością państwowych placówek pomocy społecznej. W ramach niniejszego raportu bezpieczeństwo socjalne w Elblągu i Suwałkach ocenione zostało przez mieszkańców obydwu miast. Poniższa tabela zawiera zestawienie kluczowych wniosków z przeprowadzonej oceny.

Tabela 3. Ocena stanu bezpieczeństwa socjalnego w Elblągu i Suwałkach

Bezpieczeństwo socjalne		
	Elbląg	Suwałki
Pomoc społeczna	<ul style="list-style-type: none"> W 2009 roku wydatki na pomoc społeczną miasta Elbląg wyniosły 83 855,6 tys. zł. (114 496,6 tys. zł. w Olsztynie oraz 911 884,3 tys. zł. w woj. warmińsko-mazurskim) i w stosunku do roku poprzedniego nie zmieniły się. W Elblągu, z pomocy społecznej korzysta 7,8% gospodarstw domowych. W 2009 roku na terenie Elbląga działało 7 państwowych placówek opieki społecznej i ich liczba nie uległa znaczącej zmianie w okresie od 2005 roku (dla porównania – w Olsztynie funkcjonowało ich w 2009 roku 10, w woj. warmińsko-mazurskim 65). W Elblągu działa 6 organizacji pozarządowych i stowarzyszeń zajmujących się pomocą społeczną. 	<ul style="list-style-type: none"> W 2009 roku wydatki na pomoc społeczną miasta Suwałki wyniosły 49 722,3 tys. zł. (161 625,3 tys. zł. w Białymstoku oraz 588 779,6 tys. zł. w woj. podlaskim) i w stosunku do roku poprzedniego nie znacznie wzrosły. W Suwałkach, z pomocy społecznej korzysta 13,3% gospodarstw domowych. W 2009 roku na terenie Suwałk działały 2 państwowe placówki opieki społecznej i ich liczba zmalała o 30 % w okresie od 2005 roku (dla porównania - w Białymstoku funkcjonowało 9, natomiast w woj. podlaskim 42). W Suwałkach działają 4 organizacje pozarządowe i stowarzyszenia zajmujące się pomocą społeczną.
Sytuacja socjalna	<ul style="list-style-type: none"> Zdaniem mieszkańców stan opieki socjalnej i polityki prorodzinnej w ciągu ostatnich dwóch lat nie uległ zmianie. W zdecydowanej większości sytuacja materialna mieszkańców jest stabilna. Według ankietowanych mieszkańców ponad połowie z nich pieniędzy starcza na bieżące wydatki. Największym regularnym wydatkiem mieszkańców jest żywność. Sytuacja mieszkaniowa oceniana jest przez większość badanych, jako dobra. 	<ul style="list-style-type: none"> Zdaniem mieszkańców stan opieki socjalnej i polityki prorodzinnej w ciągu ostatnich dwóch lat nie uległ zmianie. W zdecydowanej większości sytuacja materialna mieszkańców jest stabilna. Według ankietowanych mieszkańców ponad połowie badanych pieniędzy starcza na bieżące wydatki. Największym regularnym wydatkiem mieszkańców jest żywność. Sytuacja mieszkaniowa oceniana jest przez większość badanych, jako bardzo dobra.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

Społeczeństwo miasta Suwałki jest znacznie mniej zamożne, aniżeli elbląskie. Wskazuje na to dwukrotnie większy odsetek gospodarstw domowych pozostających pod opieką instytucji pomocy społecznej. Niższy poziom życia generuje również konieczność istnienia odpowiedniej ilości placówek opiekuńczych.

Pomimo tych różnic, mieszkańcy obu miast twierdzą, iż sytuacja socjalno-bytowa w ich miastach jest dobra, a poziom opieki socjalnej i polityki prorodzinnej utrzymuje się na stałym poziomie.

2.1.3 Ochrona zdrowia

W poniższej tabeli zaprezentowane zostały kluczowe dane dotyczące dostępności jednostek służby zdrowia w obydwu ośrodkach a także opinie mieszkańców na ten temat.

Tabela 4. Ocena stanu ochrony zdrowia w Elblągu i Suwałkach

Ochrona zdrowia		
	Elbląg	Suwałki
Wydatki	<ul style="list-style-type: none"> W 2009 roku miasto przeznaczyło na ochronę zdrowia 17 409,2 tys. zł. co oznaczało wzrost w porównaniu do poprzedniego roku o 63,2%. Dla porównania w Olsztynie – wiodącym ośrodku miejskim województwa warmińsko-mazurskie miasto wydało na ochronę zdrowia 7 933,6 tys. zł. 	<ul style="list-style-type: none"> W 2009 roku miasto przeznaczyło na ochronę zdrowia 1 971,4 tys. zł., co oznaczało spadek w porównaniu do poprzedniego roku o 42,6%. Dla porównania w Białymstoku – wiodącym ośrodku miejskim w województwie podlaskim miasto wydało na ochronę zdrowia 8 143,1 tys. zł.
System opieki zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> W latach 2005-2009 liczba placówek opieki zdrowotnej wzrosła o 14% i w roku 2009 wyniosła 73. Wzrostowy trend dotyczył również województwa warmińsko-mazurskiego (w badanym okresie nastąpił przyrost o 61,3% do liczby 689) oraz Olsztyna (w 2009 roku funkcjonowało 113 placówek, przyrost o 63% względem roku ubiegłego). W 2009 roku w Elblągu na 1 aptekę przypadało 4 078 mieszkańców (wzrost w porównaniu z rokiem 2008 o 566 osób). Było to więcej aniżeli wynosiła średnia wartość wskaźnika dla Polski (3 528 osób) i województwa (4 043 osób) oraz niemal dwukrotnie więcej aniżeli wynosiła wartość wskaźnika dla Olsztyna (2 595 osób). Zdaniem mieszkańców stan służby zdrowia w ostatnich dwóch latach nie zmienił się. 	<ul style="list-style-type: none"> W latach 2005-2009 liczba placówek opieki zdrowotnej wzrosła o 50% i w roku 2009 wyniosła 24. Wzrostowy trend dotyczył również województwa podlaskiego (w badanym okresie nastąpił przyrost o 38,7% do liczby 612) oraz Białegostoku (w 2009 funkcjonowało 256 placówek, przyrost względem roku poprzedniego o 30%). W 2009 roku w Suwałkach na 1 aptekę przypadało 3 309 mieszkańców (wzrost w porównaniu z rokiem 2008 o 147 osób). Było to mniej aniżeli wynosiła średnia wartość wskaźnika dla Polski (3 528 osób) i województwa (3 695 osób), natomiast więcej aniżeli wynosiła wartość wskaźnika dla Białegostoku (2 631 osób). Zdaniem mieszkańców stan służby zdrowia w ostatnich dwóch latach nie zmienił się.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

Sytuacja w zakresie służby zdrowia w obydwu miastach przedstawia się odmiennie. W Elblągu widoczny jest wzrost nakładów na ochronę zdrowia, nieduży wzrost ilości placówek opieki zdrowotnej oraz spadek dostępności aptek dla mieszkańców o 28%. W Suwałkach natomiast, pomimo spadku nakładów przeznaczanych na ochronę

zdrowia, znacznie bardziej dynamicznie (o 50%) rosła w latach 2005-2009 liczba placówek opieki zdrowotnej i zwiększyła się dostępność aptek.

Mieszkańcy obydwu miast zgodnie twierdzą, iż stan służby zdrowia w ich miejscu zamieszkania w ciągu ostatnich dwóch lat nie uległ zmianie.

2.1.4 Kultura i sztuka

Na dostęp do kultury i sztuki w mieście składa się kilka czynników – ilość kin, muzeów, teatrów, galerii i placówek kulturalnych funkcjonujących w mieście. W tabeli poniżej zaprezentowane zostały kluczowe informacje dotyczące wielkości i charakterystyki infrastruktury kulturalnej Elbląga i Suwałk zebrane w trakcie badania danych wtórnych i uzupełnione o wyniki badań ankietowych.

Tabela 5. Ocena stanu dostępu do kultury i sztuki w Elblągu i Suwałkach

Kultura i sztuka		
	Elbląg	Suwałki
Wydatki	<ul style="list-style-type: none"> W latach 2008-2009 wydatki miasta na kulturę i sztukę zmalały o 23,7% i w roku 2009 wyniosły 8 707,2 tys. zł. Dla porównania wydatki na ten cel z budżetu Olsztyna w roku 2009 wyniosły 17 754,5 tys. zł. 	<ul style="list-style-type: none"> W latach 2008-2009 wydatki miasta na kulturę i sztukę zmalały o 16,9% i w roku 2009 wyniosły 8 195,3 tys. zł. Dla porównania wydatki na ten cel miasta Białystok wyniosły w roku 2009-28 188,4 tys. zł.

Kultura i sztuka

Dostępność

Dostępność	W roku 2009 na terenie Elbląga funkcjonowało 11 bibliotek, 2 kina, 1 muzeum, 1 teatr, 2 galerie oraz 4 domy i ośrodki kultury. Ich liczba w trakcie ostatnich 5 lat nie uległa zmianie, z wyjątkiem liczby kin (przybyło 1). Dla porównania w roku 2009 na terenie Olsztyna funkcjonowało 18 bibliotek, 2 kina, 5 muzeów, 11 galerii, 12 domów i ośrodków kultury. Zdaniem mieszkańców sytuacja związana z kulturą i sztuką w mieście w ostatnich dwóch latach nie uległa zmianie.	W roku 2009 na terenie Suwałk funkcjonowało 5 bibliotek, 1 kino, 3 muzea i 1 galeria oraz 5 domów i ośrodków kultury. Ich liczba w trakcie ostatnich 5 lat nie uległa zmianie, z wyjątkiem liczby galerii (przybyła 1). Dla porównania w roku 2009 na terenie Białegostoku funkcjonowało 16 bibliotek, 4 kina, 4 muzea, 4 galerie, 16 domów i ośrodków kultury. Zdaniem mieszkańców sytuacja związana z kulturą i sztuką w mieście w ostatnich dwóch latach polepszyła się.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

2.1.5 Sport i rekreacja

Na dostępność sportu i rekreacji w mieście składa się kilka czynników – wielkość środków zapewnionych na ten cel z budżetu miasta, stan zieleni miejskiej, troska o środowisko naturalne oraz ilość klubów sportowych i jakość infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. W tabeli poniżej zaprezentowane zostały kluczowe informacje dotyczące sportu i kultury fizycznej w Elblągu i Suwałkach zebrane w trakcie analizy danych wtórnych oraz pogłębione o wyniki badań ankietowych.

Tabela 6. Ocena dostępu do sportu i rekreacji w Elblągu i Suwałkach

Sport i rekreacja		
	Elbląg	Suwałki
Wydatki	<ul style="list-style-type: none"> W roku 2009 wydatki miasta na ten cel wyniosły 7 656,5 tys. zł. i w porównaniu do roku 2008 były niższe o 20,6%. Dla porównania w Olsztynie, wiodącym ośrodku miejskim w województwie wydatki na sport i kulturę fizyczną w 2009 roku wyniosły 14 145,5 tys. zł. 	<ul style="list-style-type: none"> W roku 2009 wydatki miasta na ten cel wyniosły 19 981,0 tys. zł. i w porównaniu do roku 2008 były niższe o 154%. Dla porównania w Białymstoku, wiodącym ośrodku miejskim w województwie wydatki na sport i kulturę fizyczną w 2009 roku wyniosły 27 454,7 tys. zł.
Kluby	<ul style="list-style-type: none"> W roku 2008 w Elblągu funkcjonowało 51 klubów sportowych (dokładnie tyle samo co w Olsztynie). 	<ul style="list-style-type: none"> W roku 2008 w Suwałkach funkcjonowało 17 klubów sportowych (w Białymstoku 91).
Ocena mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> W opinii mieszkańców w ciągu ostatnich dwóch lat stan zieleni miejskiej uległ poprawie. W opinii mieszkańców w ciągu ostatnich dwóch lat stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nie uległ znaczącej zmianie. Mieszkańcy Elbląga uznają swoje miasto za atrakcyjne pod względem wypoczynku. W opinii mieszkańców sytuacja w mieście związana z ochroną środowiska w ciągu ostatnich dwóch lat nie zmieniła się. Sfera edukacji i rozrywki w mieście została oceniona przez mieszkańców, jako atrakcyjna. 	<ul style="list-style-type: none"> W opinii mieszkańców w ciągu ostatnich dwóch lat stan zieleni miejskiej uległ poprawie. W opinii mieszkańców w ciągu ostatnich dwóch lat stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nieznacznie się polepszył. Mieszkańcy Suwałk uznają swoje miasto za bardzo atrakcyjne pod względem wypoczynku. W opinii mieszkańców sytuacja w mieście związana z ochroną środowiska w ciągu ostatnich dwóch lat poprawiła się. Sfera edukacji i rozrywki w mieście została oceniona przez mieszkańców, jako atrakcyjna.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

Pomimo niedużych wydatków budżetowych na sport i rekreację, miasto Elbląg wyprzedza Suwałki w ilości klubów sportowych.

Suwałki posiadają o wiele większy i stale zwiększany budżet na zadania związane ze sportem i rekreacją. Przekłada się to na pozytywną ocenę mieszkańców, którzy zauważają poprawę stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i wysoko oceniają atrakcyjność wypoczynkową miasta.

2.1.6 Edukacja

Zasadniczymi parametrami brany pod uwagę w rozważaniach na temat edukacji są: ilość placówek edukacyjnych na różnych poziomach kształcenia, ilość dzieci, młodzieży i osób dorosłych objętych obowiązkiem edukacyjnym lub dobrowolnym kształceniem ustawicznym, ilość studentów i absolwentów studiów wyższych oraz jakość edukacji mierzona pozycją w ogólnopolskich rankingach. W ramach niniejszego raportu przedstawione zostały kluczowe statystyki dotyczące edukacji w Elblągu i Suwałkach, a także opinie mieszkańców obydwu miast w tym zakresie. Poniższa tabela zawiera zestawienie kluczowych wniosków przeprowadzonej analizy.

Tabela 7. Ocena edukacji w Elblągu i Suwałkach

Edukacja		
	Elbląg	Suwałki
Liczba i rodzaje szkół	<ul style="list-style-type: none"> W 2009 roku na terenie Elbląga mieściło się 160 placówek edukacyjnych. Dla porównania w Olsztynie w roku 2009 funkcjonowało 214 placówek edukacyjnych, a na terenie województwa warmińsko-mazurskiego 2 112. W Elblągu w 2009 roku mieściły się 4 wyższe uczelnie (w tym 1 państwowa) kształcące studentów w trybie dziennym i zaocznym na poziomie licencjackim (w Olsztynie szkół wyższych było 5, natomiast w woj. warmińsko-mazurskim 9). W latach 2005-2009 w Elblągu spadała liczba dzieci i młodzieży pobierających edukację na szczeblu podstawowym i ponadgimnazjalnym i w roku 2009 wyniosła 11 175 osób (spadek w porównaniu z rokiem 2005 o 2 394 osób). W latach 2005 – 2009 wzrastała w Elblągu liczba dorosłych pobierających naukę w placówkach kształcenia ustawicznego. W latach 2005-2009 zmalała o 18,6% liczba studentów i wzrosła o 10,9% liczba absolwentów szkół wyższych w Elblągu. W roku 2009 liczby te wyniosły odpowiednio 7 693 i 2 101. Ponad połowę studentów i absolwentów szkół wyższych w Elblągu stanowią kobiety. 	<ul style="list-style-type: none"> W 2009 roku na terenie Suwałk mieściło się 85 placówek edukacyjnych, dla porównania w Białymstoku w roku 2009 funkcjonowało 339 placówek edukacyjnych, a na terenie województwa podlaskiego 1 762. W Suwałkach mieści się 5 wyższych uczelni (w tym 3 państwowe) kształcące studentów w trybie dziennym i zaocznym na poziomie licencjackim (w Białymstoku szkół wyższych było 11, natomiast w woj. podlaskim 17). W latach 2005-2009 w Suwałkach spadała liczba dzieci i młodzieży pobierających edukację na szczeblu podstawowym i ponadgimnazjalnym i w roku 2009 wyniosła 7 594 osoby (spadek w porównaniu z rokiem 2005 o 1 851 osób). W latach 2005–2009 malała w Suwałkach liczba dorosłych pobierających naukę w placówkach kształcenia ustawicznego. W latach 2005-2009 zmalała o 6,3% liczba studentów i wzrosła o 42,2% liczba absolwentów szkół wyższych w Suwałkach. W roku 2009 liczby te wyniosły odpowiednio 2 323 i 546. Większość studentów i absolwentów szkół wyższych w Suwałkach stanowią mężczyźni.

Edukacja

Jakość	<ul style="list-style-type: none"> Poziom edukacji w elbląskich liceach na tle kraju, mierzony pozycją w rankingach miesięcznika „Perspektywy”, możemy określić, jako przeciętny. Poziom edukacji w elbląskich uczelniach wyższych na tle kraju, mierzony pozycją w rankingach miesięcznika „Perspektywy”, możemy określić, jako przeciętny. Zdaniem mieszkańców w ostatnich dwóch latach stan oświaty w mieście nie zmienił się. 	<ul style="list-style-type: none"> Poziom edukacji w suwalskich liceach na tle kraju, mierzony pozycją w rankingach miesięcznika „Perspektywy”, możemy określić, jako przeciętny. Poziom edukacji w suwalskich uczelniach wyższych na tle kraju, mierzony pozycją w rankingach miesięcznika „Perspektywy”, możemy określić, jako niski. Zdaniem mieszkańców w ciągu ostatnich dwóch lat stan oświaty w mieście nie zmienił się.
--------	--	--

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

W obydwu miastach zaobserwować można spadek liczby dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi edukacyjnemu, a także liczby studentów studiów wyższych. Bardzo interesującym zjawiskiem na tym tle jest zwiększająca się w Elblągu liczba osób dorosłych pobierających naukę w systemie kształcenia ustawicznego.

W ocenie ogólnokrajowych rankingów edukacyjnych obydwa miasta zapewniają jedynie przeciętny w skali krajowej poziom edukacji.

Jednym z najciekawszych z obserwowanych zjawisk jest zróżnicowanie płciowe studentów między miastami: w Suwałkach przeważają studenci – mężczyźni, w Elblągu studentki – kobiety.

2.1.7 Demografia

Charakterystyka stanu demograficznego miast determinowana jest poprzez szereg czynników, zaczynając od liczby mieszkańców oraz jej dynamiki, poprzez strukturę wiekową i płciową społeczeństwa oraz tendencje migracyjne aż po zasoby i strukturę siły roboczej. W tabeli poniżej zaprezentowane zostały kluczowe informacje dotyczące wielkości i charakterystyki demografii Elbląga i Suwałk zgromadzone w trakcie badania danych wtórnych oraz pogłębione o wyniki przeprowadzonych badań ankietowych.

Tabela 8. Ocena stanu demografii w Elblągu i Suwałkach

Demografia		
	Elbląg	Suwałki
Populacja	<ul style="list-style-type: none"> W 2009 roku Elbląg zamieszkiwało 126 419 mieszkańców i w ciągu 5 ostatnich lat ludność miasta zmniejszyła się nieznacznie, tj. 0,7%. Dla porównania w będącym wiodącym w województwie ośrodkiem miejskim Olsztynie liczba mieszkańców w roku 2009 wyniosła 176 457 mieszkańców i w ciągu ostatnich 5 lat zmniejszyła się o 1,1%. W strukturze ludności miasta Elbląg przeważają kobiety (52%). Odsetek osób w wieku produkcyjnym pozostawał w trakcie badanego okresu na stałym poziomie i w roku 2009 wyniósł 66,5%. Rósł natomiast odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (wzrost o 1% w okresie 5 lat). 	<ul style="list-style-type: none"> W 2009 roku Suwałki zamieszkiwało 69 499 mieszkańców i w ciągu 5 ostatnich lat ludność miasta zwiększyła się nieznacznie, tj. 0,3%. Dla porównania w będącym wiodącym w województwie ośrodkiem miejskim Białymstoku liczba mieszkańców w roku 2009 wyniosła 294 685 mieszkańców i w ciągu ostatnich 5 lat zmniejszyła się o 0,9%. W strukturze ludności miasta Suwałki przeważają kobiety (52,1%). Odsetek osób w wieku produkcyjnym pozostawał w trakcie badanego okresu na stałym poziomie i w roku 2009 wyniósł 66,5%. Rósł natomiast odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (wzrost o 1,3% w okresie 5 lat).
Trendy	<ul style="list-style-type: none"> Społeczeństwo Elbląga starzeje się - wzrasta liczba osób w wieku 50 lat i więcej i maleje liczba osób poniżej 29 roku życia. Saldo migracji miasta w omawianym okresie pozostawało ujemne i w 2009 roku stanowiło jedynie 0,2% populacji. Bilans migracji w Elblągu stanowiący różnicę pomiędzy liczbą osób dokonujących meldunku, a liczbą osób wymeldowujących się w 2009 roku był ujemny i wyniósł - 243 osoby, podobny trend można zaobserwować w Olsztynie, gdzie omawiany wskaźnik wyniósł - 167 osób. 	<ul style="list-style-type: none"> Społeczeństwo Suwałk starzeje się - wzrasta liczba osób w wieku 50 lat i więcej i maleje liczba osób poniżej 19 roku życia. Saldo migracji miasta w omawianym okresie pozostawało ujemne i w 2009 roku stanowiło jedynie 0,2% do 0,4% populacji. Bilans migracji w Suwałkach stanowiący różnicę pomiędzy liczbą osób dokonujących meldunku, a liczbą osób wymeldowujących się w 2009 roku był ujemny i wyniósł - 146 osób, podobny trend można zaobserwować w Białymstoku, gdzie omawiany wskaźnik wyniósł - 418 osób.

Demografia

Miasto oczami młodzieży

Znacząca część zamieszkujących Elbląg nastolatków (45%) nie deklaruje jednoznacznie pozostania w mieście, rozważa także wyjazd. Poziom życia w mieście młodzież ocenia, jako dobry. Według młodzieży (45,4% wskazań) w Elblągu trudno jest znaleźć pracę. Zdecydowana większość młodych osób uważa, że w mieście istnieją ciekawe formy spędzania wolnego czasu. Najczęściej wymieniane formy spędzania wolnego czasu to: spotkania ze znajomymi, przyjaciółmi, kolegami, kino, spacer, zakupy, basen. Przeważająca większość młodzieży (92%) z Elbląga deklaruje chęć kontynuowania nauki po ukończeniu szkoły, w której obecnie się uczą. Prawie połowa spośród ankietowanych młodych osób chce iść na studia wyższe. Największy odsetek nastolatków deklaruje zawodowy, techniczny lub ekonomiczny profil przyszłej szkoły.	Znacząca część zamieszkujących Suwałki nastolatków (49%) nie deklaruje jednoznacznie pozostania w mieście, rozważa także wyjazd. Poziom życia w mieście młodzież ocenia, jako dobry. Znaczący odsetek (32,2%) nastolatków, nie wie czy trudno czy łatwo znaleźć pracę w Suwałkach. Zdecydowana większość młodych osób uważa, że w mieście istnieją ciekawe formy spędzania wolnego czasu. Najczęściej wymieniane formy spędzania wolnego czasu: CH Plaża, spotkania ze znajomymi, przyjaciółmi, kolegami, Aquapark, lodowisko, kino, kluby, puby, pizzerie, restauracje. Przeważająca większość młodzieży (96%) z Suwałk deklaruje chęć kontynuowania nauki po ukończeniu szkoły, w której obecnie się uczą. Prawie połowa spośród ankietowanych młodych osób chce iść na studia wyższe. Największy odsetek nastolatków deklaruje zawodowy i techniczny profil przyszłej szkoły.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

Obydwa miasta posiadają bardzo podobny portret demograficzny, mimo znacznej różnicy w liczbie ludności je zamieszkujące. W strukturze ludności miast przeważają głównie kobiety, podobny jest relatywny poziom siły roboczej (66,5% osób w wieku produkcyjnym), a społeczeństwo dotknięte jest problemem starzenia się. Najmłodsza część społeczeństwa w Suwałkach podziela większość poglądów swoich rówieśników w Elblągu w

zakresie oceny miasta, sposobu spędzania wolnego czasu czy też aspiracji życiowych. Młodzi ludzie w żadnym z miast nie narzekają na brak możliwości ciekawego spędzania czasu wolnego, dobrze oceniają poziom życia w mieście, ale sceptycznie, bądź z niewiedzą podchodzą do możliwości stwarzanych przez lokalny rynek pracy.

2.2 Sytuacja gospodarcza

2.2.1 Gospodarka

W niniejszej części raportu przedstawione zostały informacje nt. podmiotów gospodarki działających na terenie Elbląga i Suwałk, poziomu PKB oraz opinie przedsiębiorców dotyczące charakterystyki prowadzenia działalności w regionie wraz z oceną klimatu inwestycyjnego. Tabela poniżej zawiera informacje zgromadzone w ramach analizy danych wtórnych oraz opinie przedsiębiorców z Elbląga i Suwałk.

Tabela 9. Ocena stanu gospodarki w Elblągu i Suwałkach

Gospodarka		
	Elbląg	Suwałki

Gospodarka

Wielkość oraz struktura lokalnej gospodarki

- W 2009 roku w Elblągu funkcjonowało 12 380 podmiotów gospodarczych (dla porównania - 21 218 firm w Olsztynie, 114 821 w woj. warmińsko-mazurskim, 3 742 673 w skali kraju).
- Struktura podmiotów gospodarczych w rozbiu na poszczególne działy gospodarki w 2009 roku prezentowała się w sposób następujący: rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybactwo 0,9% wszystkich podmiotów, przemysł i budownictwo 18,4% oraz usługi 80,7%.
- Wskaźnik przedsiębiorczości mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w Elblągu w 2009 roku wyniósł 98,0. Wynik ten jest znacznie niższy w porównaniu do wartości wskaźnika dla Olsztyna (124,9), natomiast wyższy w porównaniu do wartości wojewódzkiej (80,0) i równy krajowej (98,0).
- Spośród wszystkich podmiotów działających w Elblągu 92,2% należało do sektora prywatnego, odsetek ten jest niższy w porównaniu do wartości wskaźnika dla Olsztyna (97,4%), województwa warmińsko-mazurskiego (95,2%) oraz kraju (96,8%).
- W 2009 roku w Elblągu najwięcej podmiotów gospodarczych działało w sekcjach: G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), C (Przetwórstwo przemysłowe), F (Budownictwo) oraz L (Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości).
- W 2009 roku w Suwałkach funkcjonowało 7 163 podmiotów gospodarczych (dla porównania - 30 059 firm w Białymstoku, 89 578 w woj. podlaskim, 3 742 673 w skali kraju).
- Struktura podmiotów gospodarczych w rozbiu na poszczególne działy gospodarki w 2009 roku prezentowała się w sposób następujący: rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybactwo 0,9% wszystkich podmiotów, przemysł i budownictwo 18,7% oraz usługi 80,4%.
- Wskaźnik przedsiębiorczości mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w Suwałkach w 2009 roku wyniósł 103,1. Wynik ten jest znacznie wyższy w porównaniu do wartości wskaźnika dla województwa (75,1) i kraju (98,0), oraz nieznacznie wyższy w porównaniu do średniej dla Białegostoku (102,8).
- Spośród wszystkich podmiotów działających w Suwałkach 96,9% należało do sektora prywatnego, odsetek ten jest niższy w porównaniu do wartości wskaźnika dla Białegostoku (98,0%) natomiast wyższy w porównaniu do województwa (96,6%) oraz kraju (96,8%).
- W 2009 roku w Suwałkach najwięcej podmiotów gospodarczych działało w sekcjach: G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), C (Przetwórstwo przemysłowe), F (Budownictwo), H (Transport i gospodarka magazynowa), M (Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) oraz R (Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją).

Gospodarka

Sytuacja finansowa podmiotów gospodarczych

- Wskaźnik rentowności obrotów netto w przedsiębiorstwach z terenu województwa warmińsko – mazurskiego w roku 2009 w wybranych sekcjach gospodarki wahał się od -0,2% do 10,1% (od 1,4% do 10,1% na terenie kraju). Z terenu województwa rentowność powyżej poziomu krajowego wykazywały przedsiębiorstwa z następujących sekcji: Budownictwo, Zakwaterowanie i Gastronomia, Administrowanie i działalność wspierająca.
 - Średnie przychody 1 przedsiębiorstwa z terenu województwa warmińsko – mazurskiego w roku 2009 w poszczególnych sekcjach gospodarki wahały się od 27 019 zł do 2 051 137 zł (23 009 zł do 2 372 076 zł na terenie kraju). Omawiany wskaźnik dla województwa prezentował poziom wyższy od poziomu krajowego w następujących sekcjach PKD: Zakwaterowanie i Gastronomia (Sekcja I) oraz Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Sekcja Q).
 - W 2009 roku średni wynik finansowy (netto) w przeliczeniu na 1 przedsiębiorstwo z terenu województwa warmińsko – mazurskiego w wybranych sekcjach gospodarki wahał się od – 134 zł do 57 260 zł (1 150 zł do 106 904 zł na terenie kraju). Jedynie w sekcji Zakwaterowanie i Gastronomia średni wynik finansowy netto podmiotów z terenu województwa znajdował się na poziomie wyższym od krajowego.
- Wskaźnik rentowności obrotów netto w przedsiębiorstwach w roku 2009 z terenu województwa podlaskiego w wybranych sekcjach gospodarki wahał się od 1,1% do 9,5% (od 1,4% do 10,1% na terenie kraju). Z terenu województwa rentowność powyżej poziomu krajowego wykazywały przedsiębiorstwa z następujących sekcji: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, Budownictwo, Handel, naprawa pojazdów samochodowych, Transport i gospodarka magazynowa, Zakwaterowanie i Gastronomia, Administrowanie i działalność wspierająca.
 - Średnie przychody 1 przedsiębiorstwa z terenu województwa podlaskiego w roku 2009 w wybranych sekcjach gospodarki wahały się od 9 207 zł do 2 462 640 zł (23 009 zł do 2 372 076 zł na terenie kraju). Omawiany wskaźnik dla województwa prezentował poziom wyższy od poziomu krajowego w następujących sekcjach PKD: Przetwórstwo przemysłowe (Sekcja C) oraz Informacja i komunikacja (Sekcja L).
 - W 2009 roku średni wynik finansowy (netto) w przeliczeniu na 1 przedsiębiorstwo z terenu województwa podlaskiego w wybranych sekcjach gospodarki wahał się od 289 zł do 70 660 zł (1 150 zł do 106 904 zł na terenie kraju). Jedynie w sekcji Budownictwo średni wynik finansowy netto podmiotów z terenu województwa znajdował się na poziomie wyższym od krajowego.

Gospodarka

PKB

- W latach 2005-2008 wielkość Produktu Krajowego Brutto podregionu elbląskiego (w tym Elbląga) wzrosła o 26,6% i w roku 2008 wynosiła 12 410 mln zł wobec 16 946 mln zł w podregionie olsztyńskim oraz 35 394 mln zł w woj. warmińsko-mazurskim.
- W latach 2005 – 2008 wielkość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca podregionu elbląskiego (w tym Elbląga) wykazywała tendencję rosnącą i w roku 2008 wynosiła 23,4 tys. zł, co stanowiło 85% wartości tego wskaźnika dla podregionu olsztyńskiego, 94,4% dla woj. warmińsko-mazurskiego i 70% dla Polski.
- W latach 2005-2008 wielkość Produktu Krajowego Brutto podregionu suwalskiego (w tym Suwałk) wzrosła o 26,2% i w roku 2008 wynosiła 6 156 mln zł wobec 14 591 mln zł w podregionie białostockim oraz 29 124 mln zł w woj. podlaskim.
- W latach 2005 – 2008 wielkość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca podregionu suwalskiego (w tym Suwałk) wykazywała tendencję rosnącą i w roku 2008 wynosiła 22,2 tys. zł na 1 mieszkańca, co stanowiło 76,9% wartości tego wskaźnika dla podregionu białostockiego, 91,1% dla woj. podlaskiego i 66,5% dla Polski.

Charakterystyka prowadzenia działalności gospodarczej

- Główną przyczyną prowadzenia działalności gospodarczej w Elblągu przez przedsiębiorców jest pochodzenie z tego miasta i dobra znajomość lokalnego rynku. Często posiadają oni również na terenie miasta ugruntowaną pozycję i stałych, dobrze znanych partnerów biznesowych, z którymi podejmują wspólne inicjatywy.
- Jako kluczowe przeszkody w prowadzeniu działalności gospodarczej przedsiębiorcy z Elbląga wskazywali:
 - Niewystarczającą jakość połączeń drogowych z Państwami wschodnimi;
 - Znaczną liczbę formalności i obciążeń administracyjnych, a także zbyt długi okres oczekiwania na wydanie decyzji administracyjnych istotnych z punktu widzenia prowadzenia biznesu;
 - Niestabilne i nieprzejrzyste, często zmieniające się prawo;
 - Wysokie obciążenia podatkowe.
- Główną przyczyną prowadzenia działalności gospodarczej w Suwałkach przez przedsiębiorców jest pochodzenie z tego miasta i dobra znajomość lokalnego rynku. Często posiadają oni również na terenie miasta ugruntowaną pozycję i stałych, dobrze znanych partnerów biznesowych, z którymi podejmują wspólne inicjatywy.
- Jako kluczowe przeszkody w prowadzeniu działalności gospodarczej przedsiębiorcy z Suwałk wskazywali:
 - Znaczną liczbę formalności i obciążeń administracyjnych, a także zbyt długi okres oczekiwania na wydanie decyzji administracyjnych istotnych z punktu widzenia prowadzenia biznesu;
 - Niestabilne i nieprzejrzyste, często zmieniające się prawo;
 - Wysokie obciążenia podatkowe.

Gospodarka

Ocena sytuacji ekonomicznej

Ocena sytuacji ekonomicznej	W opinii przedsiębiorców z Elbląga sytuacja ekonomiczna w okresie ostatnich 12 miesięcy nie uległa zmianie. Przedsiębiorcy z Elbląga z optymizmem spoglądają jednak na następne 12 miesięcy – zdecydowana większość przedsiębiorców mających w tej sprawie opinię spodziewa się poprawy sytuacji ekonomicznej w ciągu najbliższego roku.	W opinii przedsiębiorców z Suwałk sytuacja ekonomiczna w okresie ostatnich 12 miesięcy albo się polepszyła albo nie uległa zmianie. W zdecydowanej mniejszości są opinie o jej pogorszeniu. Przedsiębiorcy z Suwałk z optymizmem spoglądają na następne 12 miesięcy – zdecydowana większość przedsiębiorców mających w tej sprawie opinię spodziewa się poprawy sytuacji ekonomicznej w ciągu najbliższego roku.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

W roku 2009 zarejestrowanych przedsiębiorstw znacznie więcej było w Elblągu aniżeli w Suwałkach. W obydwu miastach zdecydowanie dominowały firmy działające w usługach i handlu oraz firmy z sektora prywatnego ponad 90%. Wskaźnik PKB na 1 mieszkańca w obydwu omawianych miastach w latach 2005-2008 wykazywał tendencję wzrostową, co jest pozytywnym trendem.

Przedsiębiorcy z Elbląga oraz Suwałk, wykazują liczne podobieństwa zarówno w poglądach, jak też w postawach. Przedsiębiorcy wskazują identyczne powody dla prowadzenia działalności w ramach swoich miast, niemalże w identyczny sposób wskazują też kluczowe przeszkody w jej rozwoju – formalności, podatki i niestabilne prawo. Jedyną różnicą jest fakty, iż przedsiębiorcy z Elbląga w ramach przeszkód wskazują również niewystarczający stan infrastruktury drogowej wykorzystywanej do handlu z rynkami wschodnimi.

W ocenie zmian sytuacji ekonomicznej w okresie ostatnich miesięcy przedsiębiorcy z Suwałk są bardziej optymistyczni, aniżeli w znacznej większości niedostrzegający żadnych zmian przedsiębiorcy z Elbląga. Przedsiębiorcy z obydwu miast optymistycznie patrzą w przyszłość, spodziewając się w najbliższych 12 miesiącach poprawy sytuacji ekonomicznej.

2.2.2 Działalność inwestycyjna

Działalności inwestycyjna przedsiębiorstw determinowana jest przez wiele czynników, zaczynając od koniunktury gospodarczej, poprzez klimat inwestycyjny w regionie po atrakcyjność inwestycyjną miasta (lub całego regionu) w oczach potencjalnych inwestorów. Tabela poniżej zestawia informacje i opinie dotyczące wszystkich wymienionych czynników dla Elbląga i Suwałk.

Tabela 10. Działalność inwestycyjna w Elblągu i Suwałkach

Działalność inwestycyjna		
	Elbląg	Suwałki
Nakłady na inwestycje	<ul style="list-style-type: none"> Całkowita wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw zlokalizowanych w Elblągu wyniosła w 2009 roku 158,4 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca Elbląga wartość nakładów inwestycyjnych w roku 2009 spadła w stosunku do roku 2005 o 9,9% i wyniosła 1 253 zł. Kwota ta jest nieznacznie niższa aniżeli wyniósł poziom wskaźnika w województwie warmińsko-mazurskim (1 782 zł), natomiast ponad dwukrotnie niższa w porównaniu do średniego poziomu wskaźnika w Olsztynie (3 315 zł) oraz Polsce (3 122 zł). 	<ul style="list-style-type: none"> Całkowita wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw zlokalizowanych w Suwałkach wyniosła w 2009 roku 70,1 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca Suwałk wartość nakładów inwestycyjnych w roku 2009 spadła w stosunku do roku 2005 o 9,2% i wyniosła 1 009 zł, kwota ta jest nieznacznie niższa aniżeli wyniósł poziom wskaźnika w województwie podlaskim (1 407 zł), natomiast znacznie niższa w porównaniu do średniego poziomu wskaźnika w Białymstoku (1 868 zł) i trzykrotnie niższa aniżeli średnia wartość wskaźnika Polsce (3 122 zł).
Klimat inwestycyjny	<ul style="list-style-type: none"> Elbląscy przedsiębiorcy w większości uważają działania lokalnych władz za zniechęcające do nowych inwestycji i negatywnie oceniają klimat inwestycyjny w mieście. Wśród przedsiębiorców z Elbląga przeważa negatywna ocena klimatu inwestycyjnego w mieście. 	<ul style="list-style-type: none"> Suwałscy przedsiębiorcy w większości uważają działania lokalnych władz za zachęcające do nowych inwestycji i pozytywnie oceniają klimat inwestycyjny w mieście. Wśród przedsiębiorców z Suwałk zdecydowanie przeważa pozytywna ocena klimatu inwestycyjnego w mieście.

Działalność inwestycyjna

Ocena atrakcyjności inwestycyjnej miast przez przedsiębiorców z województw ościennych

- Najważniejszymi czynnikami decydującymi o wyborze miejsca pod inwestycje w opinii przedsiębiorców z województw ościennych są:
 - Koszty pracy;
 - Wielkość rynku zbytu;
 - Dostępność wykwalifikowanej siły roboczej;
 - Infrastruktura drogowa.
- Znaczny odsetek (41,9%) przedsiębiorców z województw ościennych w przypadku posiadania planów inwestycyjnych byłby zainteresowany podjęciem działalności w Elblągu. Była to najczęściej wskazywana odpowiedź na pytanie o potencjalną możliwość zainwestowania w Elblągu.
- Znaczny odsetek przedsiębiorców (37,8%) nie jest w stanie wyrazić opinii, na temat zasobów i kwalifikacji siły roboczej w Elblągu.

- Najważniejszymi czynnikami decydującymi o wyborze miejsca pod inwestycje w opinii przedsiębiorców z województw ościennych są:
 - Koszty pracy;
 - Wielkość rynku zbytu;
 - Dostępność wykwalifikowanej siły roboczej;
 - Infrastruktura drogowa.
- Znaczny odsetek (41,9%) przedsiębiorców z województw ościennych w przypadku posiadania planów inwestycyjnych byłby zainteresowany podjęciem działalności w Suwałkach. Była to najczęściej wskazywana odpowiedź na pytanie o potencjalną możliwość zainwestowania w Suwałkach.
- Znaczny odsetek przedsiębiorców (39,4%) nie jest w stanie wyrazić opinii, na temat zasobów i kwalifikacji siły roboczej w Suwałkach.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca wartość nakładów inwestycyjnych w obydwu miastach w latach 2005-2009 spadała, co świadczy o wzrastającej ostrożności przedsiębiorców w działaniach inwestycyjnych. Co więcej obecny poziom nakładów inwestycyjnych w obydwu miastach w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest poziomem istotnie niższym od średniej wartości wskaźnika dla kraju i dla wiodących w regionie ośrodków miejskich, co oznacza, iż w przyszłości tempo rozwoju gospodarczego Elbląga i Suwałk może być istotnie niższe zarówno od tempa rozwoju Olsztyna i Białegostoku, jak też od tempa rozwoju całej gospodarki narodowej.

Przedsiębiorcy z obydwu miast istotnie różnią się w ocenie klimatu inwestycyjnego w swoich miastach oraz w ocenie polityki władz lokalnych w kontekście wspierania tego klimatu. O ile mieszkańcy Suwałk w sposób konsekwentny wskazują na pozytywny klimat inwestycyjny w mieście oraz uważają, iż jest on wspierany przez lokalne władze, o tyle stanowisko przedsiębiorców z Elbląga jest w obydwu tych kwestiach dokładnie odwrotne.

Zarówno Elbląg jak i Suwałki zostały przez przedsiębiorców z miast ościennych uznane za atrakcyjne dla inwestorów miasta. Pomimo tego ankietowani przedsiębiorcy znacznie bardziej sceptycznie odnoszą się do możliwości inwestowania w Suwałkach aniżeli w Elblągu.

2.2.3 Rynek pracy

Tabela poniżej zawiera szereg czynników determinujących specyfikę rynku pracy w Elblągu i Suwałkach - począwszy od poziomu i struktury bezrobocia, charakterystyki osób pracujących, preferencji przedsiębiorców z Elbląga i Suwałk odnośnie pracowników, a skończywszy na ogólnej ocenie rynku pracy i wskazaniu działań, które miałyby na celu polepszenie sytuacji młodych ludzi na rynku pracy.

Tabela 11. Ocena rynku pracy w Elblągu i Suwałkach

Rynek pracy		
	Elbląg	Suwałki
Bezrobocie	<ul style="list-style-type: none"> W latach 2005-2009 stopa bezrobocia spadła o 5,5% i w 2009 roku wyniosła 15,7% (7,3% w Olsztynie, 20,7%, w woj. warmińsko-mazurskim, 11% w Polsce). W Elblągu w roku 2009 odsetek bezrobotnych kobiet (8,6%) był większy aniżeli odsetek bezrobotnych mężczyzn (8,1%). Osoby najczęściej pozostające bez pracy w Elblągu w latach 2005 - 2009 legitymowały się wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. W 2009 ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 58%. 	<ul style="list-style-type: none"> W latach 2005-2009 stopa bezrobocia spadła o 5,8% i w 2009 roku wyniosła 13,0% (11,7% w Białymstoku, 12,8% w woj. podlaskim, 11% w Polsce). W Suwałkach w roku 2009 odsetek bezrobotnych kobiet (8,3%) był większy aniżeli odsetek bezrobotnych mężczyzn (7,2%). Osoby najczęściej pozostające bez pracy w Suwałkach w latach 2005 - 2009 legitymowały się wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. W 2009 ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 55,6%.

Rynek pracy

Pracujący

- Zdecydowana większość pracujących w Elblągu jest zatrudnionych w sektorze handlu i usług. W 2009 roku 64,3% ludności pracowało w tym sektorze, wobec 34,7% zatrudnionych w sektorze przemysłu i budownictwa oraz 1% zatrudnionych w sektorze rolnictwa.
 - Poziom przeciętnego wynagrodzenia w Elblągu wzrósł w latach 2005-2009 o 24,7% i w roku 2009 wyniósł 2 837,4 zł. (dla porównania 3 322,7 zł w 2009 roku w Olsztynie, 2 752,4 zł w woj. warmińsko-mazurskim i 3101,7 zł w Polsce).
 - W 2009 roku najwyższy poziom wynagrodzenia w badanym okresie występował w sektorze rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo i wyniósł 4 247,8 zł.
- Zdecydowana większość pracujących w Suwałkach jest zatrudnionych w sektorze handlu i usług. W 2009 roku 58,8% ludności pracowało w tym sektorze, wobec 38,8% zatrudnionych w sektorze przemysłu i budownictwa oraz 2,4% zatrudnionych w sektorze rolnictwa.
 - Poziom przeciętnego wynagrodzenia w Suwałkach wzrastał w latach 2005-2009 o 25,6% i w roku 2009 wyniósł 2 710,7 zł. (dla porównania 2 994,1 zł w 2009 roku w Białymstoku, 2722,0 zł w woj. podlaskim i 3101,7 zł w Polsce).
 - W 2008 roku najwyższy poziom wynagrodzenia w badanym okresie występował w sektorze rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo i wyniósł 3 779,3 zł.

Rynek pracy

Preferencje odnośnie rekrutacji

- Przedsiębiorcy z Elbląga najchętniej zatrudniają ludzi młodych z kilkuletnim doświadczeniem, w drugiej kolejności natomiast osoby już nieco starsze. Najbardziej niechętnie zatrudniane grupy wiekowe to powyżej 55 roku życia oraz do 24 roku życia.
 - Według przedsiębiorców z Elbląga najbardziej poszukiwane grupy pracowników ze względu na wykształcenie to osoby z wykształceniem średnim oraz zasadniczym zawodowym. Najmniej chętnie zatrudniane są osoby z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym.
 - W opinii przedsiębiorców z Elbląga najbardziej poszukiwane cechy kandydatów do pracy to doświadczenie zawodowe, wykształcenie, posiadanie niezbędnych uprawnień oraz stażu pracy.
 - Jako cechy najmniej istotne wskazywane były przez przedsiębiorców uregulowana służba wojskowa, atrakcyjne oczekiwania finansowe oraz znajomość języków obcych.
- Przedsiębiorcy z Suwałk najchętniej zatrudniają ludzi młodych z kilkuletnim doświadczeniem, w drugiej kolejności natomiast osoby już nieco starsze. Najbardziej niechętnie zatrudniane grupy wiekowe to powyżej 55 roku życia oraz do 24 roku życia.
 - Według przedsiębiorców z Suwałk najbardziej poszukiwane grupy pracowników ze względu na wykształcenie to osoby z wykształceniem średnim oraz zasadniczym zawodowym. Najmniej chętnie zatrudniane są osoby z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym.
 - W opinii przedsiębiorców z Suwałk najbardziej poszukiwane cechy kandydatów do pracy to doświadczenie zawodowe, wykształcenie, dyspozycyjność oraz posiadanie niezbędnych uprawnień oraz stażu pracy.
 - Jako cechy najmniej istotne wskazywane były przez przedsiębiorców doświadczenie z pracy u konkurencji, uregulowana służba wojskowa, stan zdrowia oraz atrakcyjne oczekiwania finansowe.

Rynek pracy

Ocena sytuacji absolwentów lokalnych uczelni na lokalnym rynku pracy

- W opinii przedsiębiorców z Elbląga sytuacja w mieście w przypadku absolwentów jest analogiczna jak w przypadku ludzi młodych – nie są oni cenieni ani pożądanymi przez potencjalnych pracodawców. Kluczowymi problemami związanymi z zatrudnianiem absolwentów elbląskich uczelni są:
 - Brak doświadczenia zawodowego;
 - Niedopasowanie profilu i zakresu wykształcenia do potrzeb przedsiębiorców („przestarzały system edukacji”);
 - Nieadekwatne do wartości wnoszonej do przedsiębiorstwa oczekiwania finansowe;
 - Brak odpowiedzialności i właściwej postawy wobec pracy.

Wyjątkiem od powyższego są w Elblągu absolwenci najbardziej innowacyjnych kierunków technicznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej – informatyki oraz mechaniki i budowy maszyn, którzy w konsekwencji dostosowania programu tych kierunków do potrzeb lokalnie obecnych innowacyjnych przedsiębiorstw ze znacznie większą łatwością od swoich kolegów i koleżanek z innych kierunków znajdują zatrudnienie.

- W opinii przedsiębiorców sytuacja absolwentów na lokalnym rynku pracy z biegiem czasu pogarsza się.

- W opinii przedsiębiorców z Suwałk sytuacja absolwentów w mieście nie jest łatwa. Kluczowymi problemami związanymi z zatrudnianiem absolwentów suwalskich uczelni są:
 - Brak doświadczenia zawodowego;
 - Niedopasowanie profilu i zakresu wykształcenia do potrzeb przedsiębiorców;
 - Nieadekwatne do wartości wnoszonej do przedsiębiorstwa oczekiwania finansowe;
 - Brak odpowiedzialności i właściwej postawy wobec pracy.

- W opinii przedsiębiorców sytuacja absolwentów na lokalnym rynku pracy z biegiem czasu pogarsza się.

Rynek pracy

Wskazywane działania dla poprawy sytuacji ludzi młodych oraz z absolwentów na lokalnym rynku pracy

- Kluczowe rekomendacje przedsiębiorców z Elbląga dotyczące poprawy na rynku pracy sytuacji ludzi młodych oraz absolwentów to:
 - Sprawna współpraca pomiędzy szkołami (zwłaszcza zawodowymi) a lokalnymi przedsiębiorstwami. W opinii przedsiębiorców jest to niestety problematyczne ze względu na inny charakter pracy instytucji edukacyjnych, inne podejście i brak zrozumienia oczekiwań przedsiębiorcy;
 - Obowiązek odbywania stażu zawodowego w trakcie nauki, co pozwoliłoby na zdobywanie doświadczeń;
 - Zwiększenie liczby szkół zawodowych i technicznych, zmniejszenie liczby szkół zawodowych, bankowych, menadżerskich
 - Promocja potrzebnych kierunków kształcenia;
 - Zmiana programów kształcenia (zwiększenie liczby przedmiotów ścisłych).
- Najbardziej potrzebne według przedsiębiorców zawody w przyszłości to rzemieślnicy, inżynierowie, informatycy, budowlańcy, elektrycy i elektrotechnicy.

- Kluczowe rekomendacje przedsiębiorców z Suwałk dotyczące poprawy na rynku pracy sytuacji ludzi młodych oraz absolwentów to:
 - Sprawna współpraca pomiędzy szkołami (zwłaszcza zawodowymi) a lokalnymi przedsiębiorstwami. W opinii przedsiębiorców w Suwałkach współpraca ta w chwili obecnej jest poprawna, choć mogłaby być jeszcze lepsza gdyby nieograniczające ją bariery biurokratyczne;
 - Obowiązek odbywania stażu zawodowego w trakcie nauki, co pozwoliłoby na zdobywanie doświadczeń;
 - Wymiana doświadczeń pomiędzy szkołami a przedsiębiorstwami;
 - Zwiększenie liczby szkół zawodowych i technicznych;
 - Ograniczenie kształcenia ogólnego;
 - Poprawa jakości kadry pedagogicznej;
 - Zainteresowanie wymaganiami rynku pracy ze strony szkół oraz informowanie przez przedsiębiorców szkół o swoich potrzebach;
 - Zajęcia/klassy kierunkowe sponsorowane lub organizowane przez lokalną firmę lub branżę, celem przygotowania do kariery w jej ramach.
- Najbardziej potrzebne według przedsiębiorców zawody w przyszłości to szeroka kategoria „zawodów technicznych”, medycznych, handel, sprzedaż, turystyka, nauczyciele „z pasją”, barmani, kelnerzy i kucharze.

Rynek pracy

Ogólna ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy

- Rynek pracy w Elblągu jest jednoznacznie określany, jako rynek pracodawcy – to osoba oferująca pracę może wybierać spośród licznych aplikacji, nie zaś na odwrót.
- W opinii przedsiębiorców na rynku występuje niedobór wykwalifikowanych pracowników fizycznych.
- Zdecydowanie więcej przedsiębiorców z Elbląga prognozuje, iż poziom zatrudnienia w ich mieście wzrośnie aniżeli, że spadnie.
- Znaczna część przedsiębiorców planuje w najbliższym czasie inwestycje w nowe miejsca pracy. Również zapytani wprost o plany zatrudnienia nowych osób przedsiębiorcy w znacznej części deklarują ich posiadanie;
- Przedsiębiorcy dostrzegają zarówno problem ograniczonej liczby miejsc pracy w Elblągu, jak też i problem braku zainteresowania podjęciem pracy, przez osoby pozostające bezrobotnymi. W opinii przedsiębiorców osoby zdeterminowane, aby pracę podjąć ją znajdują. Wyraźnie dostrzegają zjawisko osób permanentnie bezrobotnych, przyzwyczajonych do braku zajęcia i niepodejmujących jakichkolwiek wysiłków, aby to zmienić.
- Rynek pracy w Suwałkach jest jednoznacznie określany, jako rynek pracodawcy. W opiniach pracodawców dostrzec można świadomość dużych trudności ze znalezieniem pracy w mieście.
- W opinii przedsiębiorców na rynku pracy występuje niedobór wykwalifikowanych pracowników fizycznych, natomiast widoczny jest nadmiar osób z wyższym wykształceniem, które nie mogąc odnaleźć się na lokalnym rynku pracy i opuszczają Suwałki.
- Przedsiębiorcy z Suwałk prognozują, iż poziom zatrudnienia w ich mieście wzrośnie aniżeli, że spadnie, opinią większości jest, iż w ciągu najbliższego roku nic się w tym obszarze nie zmieni;
- Pewna część przedsiębiorców planuje w najbliższym czasie inwestycje w nowe miejsca pracy. W przypadku odpowiedzi na pytanie dotyczące zamiaru zatrudnienia nowych osób prezentowane stanowisko zostaje w pełni potwierdzone.
- Przedsiębiorcy dostrzegają zarówno problem ograniczonej liczby miejsc pracy w Suwałkach, jak też i problem braku zainteresowania podjęciem pracy, przez osoby pozostające bezrobotnymi. W opinii przedsiębiorców osoby zdeterminowane, aby pracę podjąć ją znajdują. Wyraźnie dostrzegają zjawisko osób permanentnie bezrobotnych, przyzwyczajonych do braku zajęcia i niepodejmujących jakichkolwiek wysiłków, aby to zmienić.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

W latach 2005-2009 w obydwu omawianych miastach stopa bezrobocia spadała. W obydwu jednak spadek ten zatrzymał się na znacznych, przekraczających średni poziom bezrobocia w kraju poziomach. Zarówno w Elblągu,

jak też w Suwałkach w dalszym ciągu rynek pracy jest rynkiem pracodawcy, i to potencjalni pracownicy zmuszeni się do długiego poszukiwania miejsca zatrudnienia.

Zdecydowana większość pracujących w Elblągu i Suwałkach jest zatrudnionych w sektorze handlu i usług (w obydwu miastach jest to około 60%).

W obydwu miastach najbardziej poszukiwanymi grupami pracowników są ludzie wciąż jeszcze młodzi, ale posiadający już pewne doświadczenie zawodowe, najczęściej z wykształceniem średnim oraz zawodowym. Przedsiębiorcy u kandydatów najbardziej cenią sobie doświadczenie, wykształcenie, posiadanie niezbędnych uprawnień oraz staż pracy. Przedsiębiorcy z Suwałk większą wagę zdają się przywiązywać do dyspozycyjności.

W ocenie sytuacji na rynku pracy ludzie młodych przedsiębiorcy z obydwu miast zgadzają się, iż nie jest ona łatwa i często staje się przyczyną emigracji z miasta. Przedsiębiorcy z Elbląga zdają się bardziej krytycznie oceniać młodzież ze swojego miasta, zwłaszcza pod kątem mentalnego podejścia do samej pracy, obowiązkowości i odpowiedzialności. Choć przedsiębiorcy z Suwałk również mają świadomość możliwości występowania tego typu problemów, to zdecydowanie częściej wskazują na rzetelne podejście przez młodych do pracy, umiejętność jej docenienia, zaangażowanie oraz wolę nauki. W wypowiedziach przedsiębiorców z Suwałk zaobserwować można również zjawisko lokalnego patriotyzmu objawiające się wolą zatrudniania młodych ludzi celem zatrzymania ich w Suwałkach.

Większa zgodność pomiędzy przedsiębiorcami występuje w ocenie zatrudniania absolwentów lokalnych uczelni. Obydwie grupy przedsiębiorców stawiają im podobne zarzuty i nie widzą specjalnej zasadności ich zatrudniania, choć zgadzają się, że pozycja absolwentów na lokalnym rynku pracy jest bardzo słaba i ulega pogorszeniu. Wyjątek stanowią tutaj absolwenci innowacyjnych kierunków Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu.

Przedsiębiorcy z Elbląga i Suwałk pozostają również ze sobą zgodni w odniesieniu do kierunku działań, które należy podjąć, aby poprawić sytuację zarówno ludzi młodych, jak też absolwentów na lokalnym rynku pracy. W bardzo podobny sposób wskazują też zawody w ich opinii najbardziej potrzebne w przyszłości, jak też te potrzebne zdecydowanie mniej.

Odpowiadając na pytanie dotyczące perspektyw rynku pracy w najbliższych 12 miesiącach przedsiębiorcy z Elbląga konsekwentnie twierdzą, iż sytuacja powinna zacząć się poprawiać i jednocześnie sami planują zwiększać zatrudnienie i inwestować w nowe miejsca pracy. Przedsiębiorcy z Suwałk są natomiast w obydwu tych kwestiach bardziej zachowawczy.

W obydwu miastach identycznie postrzegany jest problem bezrobocia. Z jednej strony zjawisko to jest jasno dostrzegane, z drugiej strony przedsiębiorcy wskazują, iż choć zgadzają się, że miejsc pracy w ich mieście jest mało, to istnieje również problem braku zainteresowania ze strony trwale bezrobotnych zmianą swojego statusu.

2.2.4 Transport publiczny

W ramach niniejszego rozdziału oceniona została dostępność i jakość połączeń kolejowych i autobusowych miasta, poziom komunikacji miejskiej, stan floty pojazdów i obiektów infrastruktury transportowej. Tabela poniżej prezentuje dane dotyczące transportu publicznego zebrane w ramach analizy danych wtórnych wzbogacone o opinie mieszkańców Elbląga i Suwałk.

Tabela 12. Ocena infrastruktury w Elblągu i Suwałkach

Infrastruktura		
	Elbląg	Suwałki
Połączenia	<ul style="list-style-type: none"> Bezpośrednie połączenia kolejowe z 9 miastami w Polsce oraz 1 miastem w Rosji (Obwód Kaliningradzki). Komunikacja miejska składająca się z 19 linii autobusowych i 5 tramwajowych. Elbląg dysponuje szeregiem regularnych połączeń autobusowych z głównymi miastami w Polsce (m. in. Trójmiasto, Warszawa, Białystok, Łódź, Poznań, Toruń, Koszalin, Kołobrzeg) oraz z kluczowymi miastami regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpośrednie połączenia kolejowe z 2 miastami w Polsce oraz 2 miastami na Litwie. Komunikacja miejska składająca się z 25 linii autobusowych. Suwałki dysponują szeregiem regularnych połączeń autobusowych z głównymi miastami w Polsce (Warszawa, Białystok, Olsztyn, Wrocław) oraz z kluczowymi miastami regionu.
Obiekty infrastruktury	<ul style="list-style-type: none"> Dworzec kolejowy. Dworzec autobusowy. Najbliższe lotnisko międzynarodowe położone w odległości 60 km (Gdańsk). Port morski Elbląg. 	<ul style="list-style-type: none"> Dworzec kolejowy. Dworzec autobusowy. Najbliższe lotnisko międzynarodowe położone w odległości 118 km (Kowno).
Tabor	<ul style="list-style-type: none"> Zdaniem mieszkańców Elbląga flota pojazdów komunikacji miejskiej jest przestarzała i powinna być jak najszybciej wymieniana. 	<ul style="list-style-type: none"> Zdaniem mieszkańców Suwałk flota pojazdów komunikacji miejskiej jest przestarzała i powinna być jak najszybciej wymieniana.
Infrastruktura techniczna	<ul style="list-style-type: none"> Przedsiębiorcy z województw ościennych dobrze ocenili infrastrukturę techniczną oraz dojazd do miasta i jego połączenia komunikacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> Większość przedsiębiorców z województw ościennych nie była w stanie wyrazić opinii na temat infrastruktury technicznej, natomiast pozytywnie oceniła możliwość dojazdu oraz dostępność połączeń komunikacyjnych w Suwałkach.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

Elbląg, posiadając bezpośrednie połączenia kolejowe z 9 innymi miastami w kraju jest miastem zdecydowanie lepiej kolejowo skomunikowanym z resztą kraju, aniżeli Suwałki, w przypadku których liczba bezpośrednich połączeń kolejowych z miastami w kraju jest niewielka i równa liczbie bezpośrednich połączeń kolejowych z miastami na Litwie. Elbląg posiada więcej (m. in. Trójmiasto, Warszawa, Białystok, Łódź, Poznań, Toruń, Koszalin, Kołobrzeg) regularnych połączeń autobusowych z głównymi miastami w Polsce oraz w regionie, aniżeli Suwałki (m. in. Warszawa, Białystok, Olsztyn, Wrocław).

Miasto Elbląg posiada własny dworzec kolejowy, autobusowy, oraz port morski, a także znajduje się w odległości 60 km od międzynarodowego portu lotniczego w Gdańsku. Suwałki posiadają jedynie dworzec kolejowy i autobusowy, a najbliższy, odległy od miasta o 118 km. międzynarodowy port lotniczy znajduje się w Kownie na Litwie.

Obydwa miasta posiadają rozbudowaną sieć połączeń komunikacji miejskiej, która w opinii mieszkańców obsługiwana jest przez przestarzały tabor.

Przedsiębiorcy z województw ościennych pozytywnie oceniają infrastrukturę techniczną i połączenia komunikacyjne w Elblągu. W Suwałkach przedsiębiorcy pozytywnie ocenili połączenia komunikacyjne i sam dojazd do miasta, natomiast trudno było im wyrazić jednoznaczną opinię na temat infrastruktury technicznej.

2.2.5 Opinie interesariuszy

Tabela poniżej prezentuje zbiór opinii mieszkańców i przedsiębiorców nt. różnych, istotnych z punktu widzenia komfortu życia i prowadzenia działalności gospodarczej aspektów życia w Elblągu i Suwałkach.

Tabela 13. Opinie interesariuszy na temat Elbląga i Suwałk

Opinie interesariuszy		
	Elbląg	Suwałki
	<ul style="list-style-type: none"> • Wśród mieszkańców dominują negatywne opinie nt. miasta. Opinie mieszkańców podkreślają błędnie, w ich opinii prowadzoną politykę gospodarczą władz miasta i brak nowych inwestorów. • W opinii mieszkańców lokalne władze powinny wspierać przedsiębiorców poprzez większą współpracę z nimi, stwarzanie dogodnych warunków dla rozwoju i przyciąganie nowych inwestycji. • W opinii przedsiębiorców lokalny Urząd Pracy to dobry pośrednik w organizowaniu staży absolwenckich. • Zdaniem przedsiębiorców z Elbląga następuje migracja osób wykształconych z Elbląga do większych ośrodków miejskich. • W opinii przedsiębiorców stan istniejącej infrastruktury drogowej jest niewystarczający, co utrudnia wymianę handlową oraz eksport towarów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wśród mieszkańców w ogólnej ocenie miasta dominują opinie pozytywne. • Lokalne władze powinny wspierać przedsiębiorców poprzez większą współpracę z nimi, stwarzanie dogodnych warunków dla rozwoju i mądre korzystanie z unijnych dotacji. • W opinii przedsiębiorców lokalny Urząd Pracy to dobry pośrednik w organizowaniu staży absolwenckich. • Zdaniem przedsiębiorców z Suwałk następuje migracja osób wykształconych z Suwałk do większych ośrodków miejskich. • Przedsiębiorcy i mieszkańcy podkreślają, iż w ich opinii władze lokalne powinny większą uwagę poświęcać rozwojowi turystyki w Suwałkach.

Źródło: Opracowanie własne Kantor Doradcy w Zarządzaniu Sp. z o.o.

W odniesieniu do ogólnej oceny miasta, w którym mieszkają, zdecydowanie wyższe noty wystawiają mieszkańcy Suwałk. Znacznie surowiej oceniający swoje miasto mieszkańcy Elbląga wskazują przede wszystkim na trudną sytuację gospodarczą miasta, odpowiedzialnością za co obarczają politykę władz lokalnych. W obydwu miastach mieszkańcy postulują bliższą współpracę miasta z lokalnymi przedsiębiorcami. Mieszkańcy Elbląga podkreślają także znaczenie pozyskiwania nowych inwestorów dla rozwoju miasta. Mieszkańcy Suwałk natomiast wskazują na konieczność efektywnego wykorzystywania funduszy europejskich.

Przedsiębiorcy z obydwu miast dostrzegają problem migracji kapitału ludzkiego z obydwu ośrodków do większych miast. Przedsiębiorcy z Elbląga wskazują także konieczność poprawy jakości infrastruktury drogowej

łączącej miasto z partnerami handlowymi. Przedsiębiorcy z Suwałk uważają natomiast, iż miasto więcej uwagi powinno poświęcić rozwojowi turystyki w mieście.